

Friluftsetaten planter blomster i byens parker. Dette fagmiljøet er nå truet, mener artikkelforfatterene.

FOTO: ADACU & MEIAN

Otrer grønt miljø

Fagmiljøet i friluftsetaten pulveriseres

Kine H. Thorén
professor
i landskaps-
arkitektur

*Tore Edvard
Bergaust*
dosent

*Institutt for
landskapsplanlegging UMB Ås*

Mangelvare. Driftsavdelingen til friluftsetaten i Oslo er vedtatt nedlagt, og 100 personer er på oppsigelse. Et av landets fremste grøntfaglige miljøer skal dermed ofres på markedets alter i troen på at dette sparer penger. Beslutningen må hvile på manglende kompetanse om hva parkdrift er i en moderne hovedstad, som til alt overmål har valgt den blågrønne profilen som varemerke når byen skal selges i internasjonale miljøbykonkurranser.

Oslo selger seg internasjonalt med sin blågrønne profil under mottoet «The blue and the green and the city in between.»

En forutsetning for å ivareta profilen er en mer enn 100-årig planhistorie som har bidratt til at arealene er sikret til byens beste. Arealer er imidlertid ikke nok. Det grønne og det blå innholdet som inngår i markedsføringen av byen, oppstår ikke av seg selv.

Best i landet

Parker, bynatur, turveikorridorer, elvestrekninger, kort sagt den blågrønne strukturen, krever i tillegg til planer, også pleie og omsorg basert på langsiktighet og fagkompetanse. I dag er

Norge, men den finnes i driftsavdelingen til friluftsetaten i Oslo kommune, samlet sett et av landets viktigste gartnerfaglige miljøer. Det har fremkommet i ulike medier at byrådet skal spare penger og effektivisere, som de kaller det. Et av tiltakene i spare- og effektiviseringsarbeidet, er å pulverisere dette fagmiljøet ved å legge ned hele driftsavdelingen til friluftsetaten. Effektiviseringsringen går ut på å konkurranseutsette alt hva denne avdelingen har arbeidet med.

Trenger grønne lunger

Dette står i grell kontrast til Oslos byplanpolitikk. Kommunale midler ødsles på å leke stolleken med offentlige institusjoner à la Munch-museet eller kaste penger etter spektakulære idrettsanlegg som for eksempel Holmenkollbakken. Samtidig vet vi at byen vokser i akselererende tempo, og både nye og gamle innbyggere behøver funksjonelle og opplevelsesrike parker og grønne områder. Slike områder har stor betydning for folkehelsen. Dokumentasjonen er omfattende på at natur- og grøntarealer bidrar til økt fysisk aktivitet og påvirker mental helse positivt. Aktiv kommunal parkpolitikk er med andre ord viktig i det forebyggende helsearbeidet. I tillegg blir grønne områder i økende grad nødvendige når vi skal tilpasse oss andre klimaforhold med mer nedbør og økt flomfare. En variert og innholdsrik blågrønnstruktur gir dessuten store naturopplevelser og bidrar til det biologiske mangfoldet.

Dårligere kår

Pleie og utvikling av en mangfoldig bynatur som fremtidens byer er avhengige av, krever langsiktighet og grønn fagkompetanse på høyt nivå. Ved å anbudsette, eller effektivisere, vil langsiktigheten få dårlige kår. Stadige skifte av firmaer blir gjerne et resultat av kon-

spesifikasjonene vil aldri kunne erstatte den akkumulerte lokalkunnskapen knyttet til hvert område som en fast ansatt gartner har ervervet seg. Vi snakker om pleie av levende natur og ikke om service på bilen.

En annen negativ side ved konkurranseutsetting av denne typen tjenester, er at nærheten til befolkningen går tapt. En fast ansatt stab blir kjent med lokalbefolkningen som på sin side kan ta uformell kontakt om forhold som krever endringer. Skiftende firmaer vil i mindre grad kunne oppnå samme nærhet. Dette vil på sikt kunne gjøre områdene mindre attraktive.

Svekker miljøbyen

Vi oppfordrer det sittende byrådet til å lære av Bærum, som var tidlig ute med full konkurranseutsetting av parkdriften. I september 2010 etter 13 år med erfaring, er alt ved det gamle. Det viste seg at dette var dårlig butikk for kommunen. De gjør det like rimelig og langt bedre selv. Oslos egne erfaringer peker i samme retning, noe byrådet er gjort oppmerksom på av økonomidirektøren i friluftsetaten flere ganger. Prisene fra entreprenørene for levering av grønne tjenester til kommunen har økt med mellom 70 og 75 prosent siden første anbudsrunde for fire-fem år siden. Her er det lite å spare. Dette handler mer om ideologi enn omsorg for Oslos befolkning.

Vi håper at politikere finner andre sektorer der de kan spare penger. Oslos blågrønne struktur får for lite av de offentlige midlene slik det er nå, og midlene står heller ikke i forhold til den betydningen slike områder har og vil få i fremtiden. Uten en handlekraftig grønn etat med intakt driftsavdeling, kan det bli vanskelig å vinne nye internasjonale miljøbykonkurranser. Men enda verre er en slik beslutning for Oslos innbyggere. Dette er å gå baklengs inn i fremti-